

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЇХ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ У ВІТЧИЗНЯНУ ПРАКТИКУ

Ткачук Наталія

Волинський національний університет імені Лесі Українки

м.Луцьк

В умовах сьогодення вимогою часу є удосконалення системи державного фінансового контролю в Україні, проте для цього існує ряд перешкод: 1) заходи фінансового інспектування все ще не достатньою мірою базуються на ризикоорієнтованому відборі об'єктів з акцентом на серйозні порушення та шахрайство; 2) відсутність у Державної аудиторської служби доступу до всієї необхідної інформації та недосконалість відповідної методики; 3) низька спроможність Державної аудиторської служби щодо проведення спеціалізованих аудитів [2].

Важливо переймати позитивний та ефективний досвід зарубіжних організацій щодо удосконалення діяльності контролюючих органів за фінансовою системою держави, що як ніколи важливо в умовах військового стану, а також в період майбутньої відбудови.

Першочергової уваги на світовій арені заслуговує INTOSAI, що є міжнародною професійною організацією, котра об'єднує вищі органи фінансового контролю (ВОФК) країн, які є членами Організації Об'єднаних Націй. INTOSAI була створена у 1953 році, наразі до її складу входять ВОФК 189-ти країн світу, ще 4 ВОФК є асоційованими членами організації. Рахункова палата України є повноправним членом INTOSAI з 1998 року.

Основним завданням INTOSAI є надання аудиторам усього світу можливості обміну інформацією, що становить спільний інтерес, інформацією щодо сучасних напрацювань у сфері аудиту та застосування професійних стандартів і найкращих методологій. INTOSAI декларує сприяння кращому державному управлінню шляхом заохочення ВОФК до сприяння урядам у вдосконаленні їх діяльності, підвищення прозорості бюджетної сфери, забезпечення підзвітності, боротьби з корупцією, сприяння кваліфікованому та ефективному використанню державних ресурсів на користь народів.

У своїй діяльності INTOSAI керується Лімською декларацією про основні принципи здійснення аудиту (1977), що містить основні філософські та концептуальні підходи, визначає цінності демократичності та незалежності вищих органів фінансового контролю, а також Мексиканською декларацією незалежності ВОФК (2007) [1].

Керівними органами INTOSAI є Конгрес, Рада керуючих та Секретаріат. Робочими органами INTOSAI, що забезпечують виконання завдань з обміну інформацією та досвідом і розробки міжнародних стандартів аудиту та управління, є комітети INTOSAI, діяльність яких спрямована на досягнення таких стратегічних цілей: 1) розвиток професійних стандартів; 2) інституційний розвиток; 3) обмін знаннями; 4) INTOSAI як зразкова міжнародна організація.

Як міжнародно-визнаний лідер аудиту державного сектору INTOSAI видає міжнародні керівні принципи управління фінансами, розробляє методології, забезпечує навчання та обмін інформацією між членами.

EUROSAI є однією з регіональних організацій INTOSAI, яка об'єднує вищі контрольні органи 183 країн і визнана установою, що співпрацює з Організацією Об'єднаних Націй.

Робочими органами EUROSAI є конгрес, керівний комітет і секретаріат. Членами EUROSAI є національні ВОФК 46 країн Європейського континенту.

Основною метою EUROSAI є сприяння розвитку співпраці між національними ВОФК, які входять до її складу, а також обміну інформацією і документацією, дослідженням у сфері контролю державних фінансів, створенню університетських кафедр за цією дисципліною та уніфікації термінології у сфері фінансового контролю.

Взаємодія з міжнародними організаціями зумовлює активну роботу з реформування системи державного фінансового контролю у напрямку перетворення Державної аудиторської служби України на орган державного фінансового контролю європейського зразка. Пріоритетні напрямки реформування органів державного фінансового контролю визначено напрямки подані на рис. 1.

Рис. 1. Пріоритетні напрямки реформування органів державного фінансового контролю України

Та незважаючи на значні проблеми та недоліки, система державного фінансового контролю та аудиту в Україні вже встановлена і відзначається позитивними тенденціями розвитку.

1. Стандарти державного аудиту INTOSAI <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/1140201>

2. Шевченко І.О. Розвиток державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків, 2018. 20 с.